

MAASEUTU 2020

Vasikkalan pesu tautisuoja-äkökuulmasta

Jarkko Niemi, Gun Wirtanen,
Marja Kallioniemi ja Hannele Suvanto

Kesäkämpä vasikoille, online-tilaisuus 5.6.2020
Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke
Vahvat vasikat-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

**Tätä kohdetta on tuettu
Manner-Suomen
maaseudun
kehittämishjelmasta
2014-2020**

Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta-hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

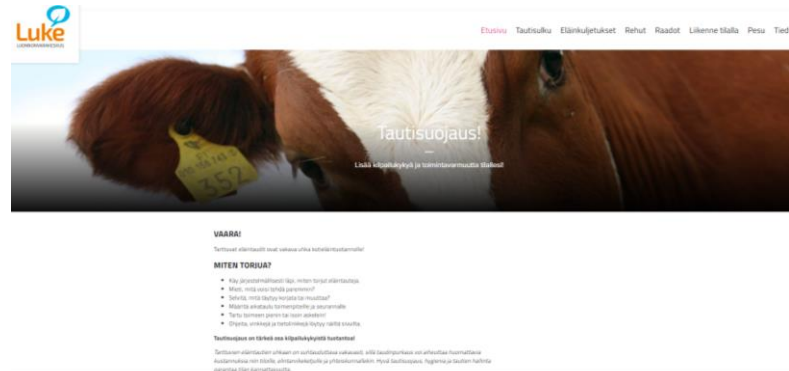
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

Lyhyesti EläinBioTurva-hankkeesta

- Päämääränä on parantaa eläintautiriskien hallintaa nauta-, sika- ja siipikarjatiloiilla ja siten edistää kilpailukykyistä tuotantoa sekä kouluttaa Etelä- ja Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueen kotieläintiloja tautisuojausasioissa suomeksi ja ruotsiksi.
- Rahoitus: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma
- Toteuttajat: Luonnonvarakeskus ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti
- Tutustu hankesivustoon → www.luke.fi/biosecurity

Vasikkalan pesu tautisuoja- näkökulmasta

Esityksen sisältö

- Johdanto
- Video
- Pesuprosessin työvaiheet
- Eläinsuojan huolellisen pesun vaikutus bakteerikantaan

Johdanto

- ✓ Eläintaudit voivat laskea maitotuotosta tai heikentää päiväkasvua
- ✓ Tauti voi vaikuttaa rehun syöntiin
- ✓ Sairailla eläimillä on kohonnut kuolleisuusriski
- ✓ Sairaat eläimet tarvitsevat eläinlääkärin hoitoa ja vaativat enemmän työtä
- ✓ Nämä kaikki aiheuttavat tilalle taloudellisia tappioita
- ✓ Tavallisen vasikkaripulin kustannuksiksi on arvioitu runsaat 50 €/lehmäpaikka/vuosi
- ✓ **Puhdas elinympäristö vähentää eläimiin kohdistuvaa tautipainetta ja parantaa tuotannon kannattavuutta sekä eläinten hyvinvointia!**

Puhtaus vähentää taudinaiheuttajia

Erottaminen

- Estä taudinaiheuttajan leviäminen rajoilla ja esteillä leviämistä tilalla
- Varmista eläinten/materiaalin puhtaus ja **ylläpidä hygienia ja puhtaat suojaruuvit...**

Puhdistaminen

- **Puhdista** tilat, sinne tulevat ja sieltä pois lähtevät materiaalit
esim. lanta ja lika pois

Desinfiointi

- Kunnollinen desinfiointi nujertaa taudinaiheuttajat.
- Desinfiointi on tehokasta vain, jos puhdistus ja pesu on tehty kunnolla – **ensin pestään sitten puhdistetaan**

VAARA!

Taudinaiheuttajat säilyvät elinvoimaisina ja voivat levitä lannan tai muun eritteitä sisältävän lian tai biologisen materiaalin välityksellä tuotantoeläimiin, mikäli eläinsuojaa ei pestä, siivota ja desinfioida säännöllisesti ja huolellisesti.

MITEN TORJUA?

- Puhdista, pese ja desinfioi eläintilat huolellisesti.
- Tee erätaukopesu aina, kun osaston/karsinan eläimet on siirretty pois.
- Naudat kannattaa ryhmitellä ja osastoida ikäryhmittäin.

Pesun vaiheet

- Kuivapuhdistus
  - Painepesu
  - Liotus
  - Märkäpuhdistus
  - Kuivaus
-
- Desinfiointi

Video karsinan pesusta

<https://www.luke.fi/biosecurity/materiaalit/>

1) Mekaaninen puhdistus

- **Poista irtonainen lika** kuten lanta ja rehujäämät kuivalla menetelmällä esim. lantalapiolla tai – kolalla.
- **Irrota** tarpeen tullen **irrotettavissa olevia rakenteita**, esim. karsinan telineet, jotta kuivapuhdistus olisi mahdollisimman helppo suorittaa.

2) Pesu

- **Kostuta pestävä eläintila vaahtoavalla emäksisellä, pesuaineella.**
Emäksinen pesuaine hajottaa orgaanista likaa ja likaa kulkeutuu pesuveden mukaan viemäriin.
  - » Pesuaine poistaa pölyä, likaa ja lantaa.
  - » Jos pesuaine sisältää **desinfioivia komponentteja**, se ei desinfioi likaista pintaa vaan **voima menee puhdistukseen**
  - » älä anna pesuaineen kuivua pestäville pinnoille
- **Levitä pesuaine vaahtona** pestävään **pintaan** esim. matalapainepesuriin kuuluvalla vaahtosuuttimella.
- Pese pinnat ylhäältä alas ja seinästä viemäriin päin.

Pese ensin parsirakenteiden yläosat.
Etene sitten lattiatasossa yhtenä rintamana poispäin
ruokintalinjasta.

2) Pesu

- **Käytä matalaa painetta**, sillä **korkea paine hajottaa mm. huokoisia betonipintoja**. Lisäksi se tuottaa **aerosoleja**, jotka voivat aiheuttaa **sairauksia eläintenhoitajissa elleivät he käytä oikeaoppisia hengityssuojaimia**.
- **Liota/kostuta pestävä kohde**, liotuksella pinttynyt lika irtoaa helpommin. **Uusi käsittely tarvittaessa**.
- Pese irto-osat erikseen.
- **Huuhtelee puhtaalla vedellä** ennen seuraavaa vaihetta

3) Kuivaus

- **Kuivata pintoja** huolellisesti ennen desinfiointia
- Kuivat pinnat antavat parempi lopputulos, sillä sekä **kuivana että liuksena levitettävä desinfiointiaine imeytyy pintojen huokosiin** paremmin.
- **Desinfiointiaine tappaa paremmin** kuiviin pintaan jääneitä mikrobeja.
- **Käytä desinfiointiainetta**, joka tehoaa eläintilassa oleviin mikrobeihin.

A person wearing a blue uniform is standing next to a white bucket. The background is a red wall with a white baseboard. The scene is indoors, possibly in a kitchen or a cleaning area.

Anna kuivua pesun jälkeen kunnolla.
Desinfiointiaine imeytyy kunnolla vain kuivaan pintaan.

4) Desinfiointi

4) Desinfiointi

- **Valitse desinfiointiaine käsiteltävien pintamateriaalien, ja tapettavien mikrobien mukaan.**
- Annostele desinfiointiaineita **käyttöohjeen mukaan.**
- Noudata annettuja **käyttöturvallisuusohjeita.**
- **Huuhtelee runsaalla vedellä** arat alumiini-, messinki- ja valurautapinnat välittömästi desinfioinnin jälkeen.
- **Desinfiointiin soveltuvat** mm. happopohjainen **Virkon S** ja **alkoholipohjaiset valmisteet** (kylmässä)

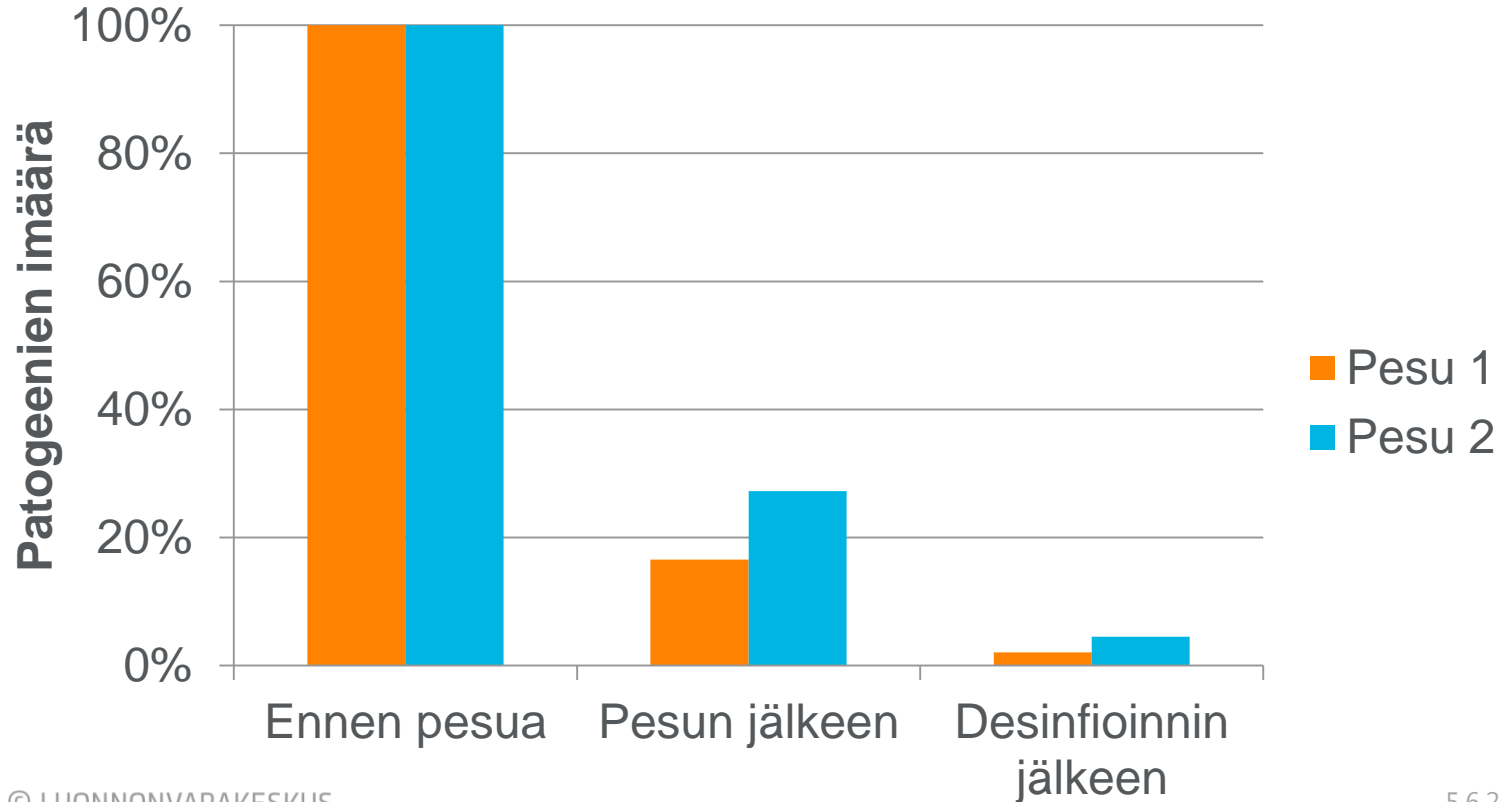
Muuta pesussa huomioitavaa

- **Pidä saappaat ja suojavaatteet puhtaina.** Likaisilla saappaila levitetään mikrobeja.
- Pese kädet
- **Pese työvälineet:** lapio, kola, talikko yms.
- **Pidä puhdistusvälineet puhtaina!**
- **Käytä tuoreita ja puhtaita pesuaineliuoksia!**
- Mikäli mahdollista **käytä lämmintä vettä asioiden pesussa.**
- Käytä matalaa painetta, **aerosoleilla** (hienojakoisilla pisaroilla) mikrobit leviävät jo puhdistetuille pinnoilla, **mikrobit jäävät leijumaan ilmaan.**
- **Anna tilan kuivua!**
- **Puutu asioihin,** mikäli alaiset eivät toimi oikein!

Muuta huomioitavaa

- Koloihin, nurkkauksiin ja muihin vaikeasti puhdistettaviin paikkoihin kannattaa kiinnittää huomiota, ettei lika jää pesimään
- Yleisesti ottaen karsinoiden portteihin ja aitoihin kannattaa kiinnittää huomiota, sillä umpinainen aita torjuu taudinaiheuttajien leviämistä ilman mukana paremmin kuin ritiläseinäkkeet. Karsinoiden pesun aikana kiinteä seinäke vähentää merkittävästi bakteerien leviämistä ympäristöön.

Pesu ja desinfiointi vähentävät taudinaiheuttajien määrää merkittävästi!

Puhdas elinympäristö

- Vähentää eläimiin kohdistuvaa tautipainetta
- Parantaa kannattavuutta sekä eläinten hyvinvointia!
- Syntyvällä vasikalla ei ole heti vastustuskykyä taudeille, vaan se saa vasta-aineita emän ternimaidosta. → Kannattaa varmistaa, että vasikka saa riittävästi ternimaitoa ensimmäisten elintuntien aikana.
- Tautisuojan näkökulmasta vastasyntyneelle vasikalle olisi edullisinta oleskelu yksilöllisissä, vedottomissa vasikkakarsinoissa tai -kopeissa ensimmäisten elinkuukausien aikana. Eläinsuojelu huomioitava.
- Fyysistä kontaktia muihin/vanhempiin eläimiin kannattaa välttää alkuvaiheessa, mutta kosketus/näköyhteys muihin vasikoihin on oltava.

Eläintilan hyvä arki
RAKENTUU TOIMIVASTA
TAUTISUOJAUKSESTA

Kiitos!

Lue lisää:

<https://www.luke.fi/biosecurity>

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SeAMK

